

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za družbene vede

Seminarska naloga pri predmetu Kultura govornega izražanja
študijsko leto 2011/2012

IZGOVOR TUJIH LASTNIH IMEN

Avtorji:

S. H.

G. P.

U. Z.

Mentorica:

doc. dr. Tina LENGAR VEROVNIK

Ljubljana, 25. maj 2011

KAZALO

Uvod.....	3
1. Teoretični del – Kaj pravi slovenski pravopis?.....	4
1.1 Lastna imena.....	4
1.2 Prevzete besede in besedne zveze.....	4
1.3 Posebnosti.....	5
1.4 Prevedena imena.....	5
1.5 Prevedena večbesedna imena.....	5
1.6 Neprevedena večbesedna imena.....	5
1.7 Načela za obravnavo pisav pri prevzemanju besed.....	5
1.8 Prevzemanje glasov in naglasi.....	5
1.9 Zgledi za posamezne jezike.....	6
1.10 Glasovi v morfemih.....	7
1.11 Posebnosti.....	7
2. Govorni pomočnik RTV.....	7
2.1 O besedišču govornega pomočnika.....	7
3. Empirični del naloge.....	8

3.1 Potek raziskovalnega dela.....	
.....8	
3.2 Primeri tujih lastnih imen, izgovorjava in	
komentarji.....	8
3.3	
Anketa.....	11
Zaključek.....	1
7	
Viri in	
literatura.....	19
Priloge.....	
...20	

Uvod

V seminarski nalogi bomo preučevali tuja lastna imena in njihov izgovor. Najprej bomo pobrskali po Slovenskem pravopisu in izpisali nekaj ključnih poudarkov s področja tujih lastnih imen. Prikazali bomo, s kakšnimi težavami se slovenski govorniki spopadajo ob izgovorjavi le-teh in katera nenapisana pravila veljajo pri javnih govornicah na nacionalnem radiju in televiziji. Za namen naloge in pridobitev nekaterih primerov težje izgovorljivih lastnih imen, se bomo povezali z Majo Šumej, specialistko za govor, ki na Radiu Slovenija skrbi za kulturo govora in pripravlja govorce na njihov "nastop" pred širšo javnostjo. Pomagali si bomo tudi z govornim pomočnikom portala MMC, na koncu pa bomo na vzorcu 20 ljudi izvedli anketo in ugotovili, kako v največ primerih izgovarjajo določena tuja lastna imena

1. Teoretični del – Kaj pravi slovenski pravopis?

1.1 Lastna imena

Lastna imena so poimenovanja posameznih bitij – tudi živali – zemljepisnih in stvarnih danosti (npr. imena krajev, delov zemeljskega površja, nebesnih teles; ustanov, delovnih organizacij in podjetij, umetnostnih del ipd.). So enodelna – eno- ali več besedna – ali pa večdelna – sestojijo iz enega ali več imen in enega ali več priimkov.

1.2 Prevzete besede in besedne zveze

Kot vse države, ima tudi Slovenija v svojem besednjaku nekaj prevzetih besed in besednih zvez. Preden pa se pri oblikovanju besedila odločimo za prevzem kake besede, se najprej vprašamo, ali jo sploh potrebujemo, ali ni mogoče istega povedati s katero že znano domačo besedo ali z novo domačo tvorjenko. Vsaj tako nam narekuje Slovenski pravopis iz leta 2001. Prevzete besede in besedne zveze so ali občna ali lastna imena (npr. Sierra Madre, New York, Lyon, jazz itd.). slovenski knjižni

jezik si nato le-te prilagaja glede na izgovor in pisavo, glede na oblike ali njihovo rabo, pa tudi glede na njihovih posameznih delov oziroma morfemov.

Prevzeta občna imena ali besedne zveze in lastna imena podomačujemo v izgovoru, oblikoslovju in skladijski rabi, v pisavi pa ločimo popolno in delno poslovenitev. Popolnoma poslovenjene občne prevzete besede imenujemo izposojenke, taka lastna imena pa podomačena. Tako je tudi z besednimi zvezami.

Deloma poslovenjene občne besede, deloma poslovenjena lastna imena pa so nam polcitatna; enako je z besednimi zvezami. Tujke, tuje besedne zveze ter polcitatna lastna imena imajo v imenovalniku ednine in enakem tožilniku (nepregibne besede in zveze pa sploh) lahko pisno citatno obliko (npr. Shakespeare), kar pomeni, da se pišejo kakor v jeziku, iz katerega jih jemljemo.

Nasprotje prevzetih besed in besednih zvez so domače (avtohtone) besede in besedne zveze. Le-te so ali naša dediščina iz praslovanščine ali pa so nastale že v slovenskem jeziku samem. Poleg prevzetih in domačih so še poldomače (polprevzete) besede, ki so v slovenščini nastale iz prevzetih besed ali njihovih delov in domačih obrazil (redkeje tudi nasprotno).

1.3 Posebnosti

V naših besedilih lahko najdemo tudi kakšne citatne besede in besedne zveze ter cele povedi, ki niso sestavine slovenskega jezika. Takšni deli v besedilu se zato zapisujejo, izgovarjajo in pregibajo ter vežejo druga z drugo tako kot v izvornem jeziku.

1.4 Prevedena imena

Tujih enobesednih zemljepisnih imen načeloma ne prevajamo. Izjema so včasih nekateri tipi zloženk: Nizozemska, Gosposka ulica, Bodensko jezero (za Nederland, Herrengasse, Bodensee).

1.5 Prevedena večbesedna imena

Večbesedna zemljepisna imena večinoma v celoti prevajamo, če so sestavljena iz prvotno občnih sestavin, sicer pa le tiste njihove dele, ki so občni. Mednje gredo imena držav (npr. Združene države Amerike) iz katerih delamo tudi ustrezna kratična poimenovanja (npr. ZDA) in imena objektov (npr. Bela hiša).

1.6 Neprevedena večbesedna imena

V nekaterih večbesednih zemljepisnih imenih občnoimenskih sestavin

navadno ne prevajamo. Tako na primer ne prevajamo zemljepisnih imen kot so New York, Rio de Janeiro itd. Ostala zemljepisna imena pa prevajamo samo po potrebi – zaradi stilnega učinka. To so na primer »na Champs-Élysées«, »na Herrenstraße«, »East River« – lahko tudi Vzhodna reka – itd.

1.7 Načela za obravnavo pisav pri prevzemanju besed

Kadar prevzetih besed ne domačimo, ohranjamo latinične pisave povsem nedotaknjene, kar pomeni da jih pišemo in tiskamo z vsemi ločevalnimi znamenji in v obliki, kakršni jo imajo v svojem jeziku in pisavi. Nelatinične pisave prečrkujemo v slovensko latinico, ideografske pa zapisujemo na podlagi ustrezne glasovne vrednosti pismenk (ideogramov).

1.8 Prevzemanje glasov in naglasa

V slovenski knjižni jezik prevzete besede izgovarjamo z glasovi in naglasom slovenskega knjižnega jezika. Tuje glasove torej zamenjujemo z najbližjimi slovenskimi knjižnimi, zato opuščamo vse vrste modifikacij. Zvočnike ter zveneče in nezvoneče nezvočnike izgovarjamo kakor v navadnih slovenskih besedah. Tudi naglašujemo kakor v slovenščini – ne prevzemamo tujih tonemov – naglašeni samoglasniki so načeloma dolgi, naglašena e in o pa praviloma ozka, ne glede na to, kako se izgovarjata v izvornem jeziku. Vedno pa izgovarjamo npr. široki e pred j [ideja] ali o pred v, npr. Lvov/Lwów [[lvô1]. Nenaglašeni samoglasniki so v slovenščini le kratki: torej v slovenskem besedilu npr. ne »vlečemo« srbsko-hrvaških ali čeških nenaglašanih dolžin (tako češko Dvooák izgovorimo kar [dvóržak]).

Tuje polglasnike, pisane z e, redkeje z o ali a (npr. v francoščini, nemščini, angleščini), sprejemamo kot polglasnike le, če so v slovenščini neobstoje. Če ne gre za običajne meje besed ali besednih delov (med delom, oddati, superrevizija), kjer so tudi v slovenščini možni t. i. dolgi soglasniki, tudi vse tuje dolge soglasnike izgovarjamo navadno: Anna, Schiller, allegro =[ána, šíler, alégro]. Posebni problemi nastajajo pri tvorbi iz prevzetih besed, npr. Comte – Comtov, Laplace – Laplaceov, Bonn – bonski, Sevilla – seviljski, Biarritz – biariški ipd.

1.9 Zgledi za posamezne jezike

1. Hrvaščina ali srbščina
 - o duveč, čevapčia – džúveč, čevápčič;
2. Italijanščina

- o condottiere, cinquecento, pizza, signora – kondotjere, činkvečénto, píca, sinjóra;
3. Francoščina
- o chevreau, refrain, journal, boutique, menu, engagement – ševró, refrén, žurnál, butík(a), mení, angažmá;
4. Španščina
- o junta, conquistador, gaucho, dona, mantilla, picador – húnata, konkvistadór, gáveo, dónja, mantílja, pikadór;
5. Nemščina
- o Stuka, Reich, Wehrmacht, Föhn, Volksdeutscher – štúka, rájh,vermaht, fén, fólksdójčer;
6. Angleščina
- o meeting, weekend, charter, juice, couch, nylon, quiz, hobby, jersey, combine, strip-tease, out, goal, knock-out, show, container – míting, víkend, čárter, džús, kávc, nájlón, kvíz, hóbi, džersi, kombájn, stríptiz, ávt, gól, nókavt, šôv, kontejner.

1.10 Glasovi v morfemih

Kadar prevzete besede zapisujemo po slovenskem knjižnem izgovoru, upoštevamo tudi t. i. morfonološka (oblikoglasna) pravila. Praviloma sprejemamo v slovenščino obliko iz krepkega položaja – soglasnike npr. iz položaja pred samoglasnikom, sklonljive besede iz rodilnika ednine ipd. takšen je primer izgovora imena poljskega mesta Krakov, in sicer se mesto v poljščini zapiše Kraków Krakowa (poljski izgovor [krákuř krakóva]), v slovenščini pa Krakov –a [slovenski izgovor kráko1 krákova]. Premikanja naglasa v tujih jezikih načeloma ne upoštevamo (zato Krákov –a), naglas s končnice prestavljamo na osnovo (rusko Moskva [maskva] > slovensko Móskva) ali z enega zloga na drugega (hrvaško Hajdnk –úka > slovensko Hajdúk –a). Če naglas v izjemnih primerih ostane na končnem –a samostalnikov ženskega spola, se taki samostalniki sklanjajo po 3. ženski sklanjatvi, npr. pieta, pri pieta itd.

1.11 Posebnosti

Naglas na podomačenih imenih ne spada k obvezni pisni podobi besede, ampak zaznamuje samo izgovor. Pri dvojničnih naglasih je tu podana samo ena

različica. Če je kaj že podomačeno mimo teh pravil, puščamo nespremenjeno (npr. Paris – Pariz).

2. Govorni pomočnik RTV

2.1 O besedišču govornega pomočnika

Govorni pomočnik je namenjen kot pomoč vsem sodelavcem RTV Slovenija in drugim interesentom, ki se morajo ali želijo v svoji javni in vsakodnevni komunikaciji izražati v lepem in pravilnem slovenskem jeziku.

V nabor besedišča Govornega pomočnika uvrščamo tiste besede in besedne zveze, pri katerih najpogosteje prihaja do težav pri izgovarjavi. Besedišče urejamo sprti, glede na opozorila o napačni rabi besed in glede na aktualno pojavljanje novih izrazov, pri katerih se pojavljajo težave z izgovarjavo.

Tabela 2.1: Primeri besed in njihova izgovorjava

BESEDA	PRAVILEN IZGOVOR BESEDE
Angela Merkel	ángela mêrkl
Nicolas Sarkozy	nikolá sarkozí
Hollande ¹	olánd
Alonso	alónso
Ukrajina ²	ukrajína, ukrajínski

Vir: Govorni pomočnik spletnega portala MMC 2012.

V Govornem pomočniku pa žal nismo zasledili besed: Maldonado, Williams, Cannes, Vicente Del Bosque, Chelsea, Barcelona, Athletic Bilbao, Strasbourg, Panama, Kolumbija, Roosevelt, Shakespeare, Windsor, Miguel Cervantes De Saavedra, Don Kihot, Nüremberg in Washington.

3. Empirični del naloge

¹ Francoski predsedniški kandidat – izgovor fr. nosnih samoglasnikov domačimo, t.j. prilagajamo glasovnih značilnostim slov. jezika; zvezo –an izgovorimo tako, kot je zapisana; prim. še: Mitterand (izg. Miterán), Gourmand (gurnám).

² Ukrajina – pravilen je izgovor z naglasom na i-ju, ne na u-ju.

3.1 Potek raziskovalnega dela

V raziskovalnem delu smo opravili anketo, povezali pa smo se tudi z Majo Šumej, specialistko za govor z Radia Slovenija. Posredovala nam je nekaj primerov besed, s katerimi imajo težave poklicni govorci in katerih izgovorjava je težja ali pa še ne povsem nedorečena. Mi smo pravilen izgovor besed preverili s pomočjo govornega pomočnika portala MMC, ki ga poklicni govorci uporabljajo v primerih, ko ne vedo, kako bi posamezno besedo izgovorili. Uporabo le-tega nam je svetovala tudi Šumejeva, primere besed pa smo tudi pokomentirali z njeno pomočjo ter s pomočjo pravopisnih priročnikov. V nadaljevanju objavljamo primere, ki se specialistki za govor zdijo še posebej problematični.

3.2 Primeri tujih lastnih imen, izgovorjava in komentarji

Pri imenih, ki se v izgovoru končujejo na -r, fonetična služba RTV poklicnim govorcem svetuje podaljševanje z -j-em, čeprav je dovoljeno podaljševanje osnove tudi brez -j-ja. Primeri so:

- **Shakespeare**, izg.v sklonu /ŠEKSPIRJA/, dovoljeno tudi /ŠEKSPIRA/, vendar se odsvetuje. V tem primeru je treba opozoriti še na napačno izgovorjavo v 1.sklonu, /ŠEJK*SPIR(J)A/
- **Baudelaire**, izg./BODLERJA/
- **Molliere**, izg./MOLJERJA/

Brez -j-ja izgovarjajo imena, pri katerih gre za neobstojni polglasnik -e:

- **ZwittEr**, izg./CVITRA/
- **TwittEr**, izg./na TVITRU/, čeprav tu ni trdnega pravila, ampak gre za bolj uveljavljeno rabo. Podoben primer bi bil **Tiger** (angl.ime), pa ga sklanjamo /TAJGERJA/, ne /TAJGRA/.

V primeru končnega polglasnika v tujih prevzetih besedah je treba opozoriti še na nekaj, predvsem nemških, imen. Pri sklanjanju se ravnajo glede na lažjo ali težjo izgovorljivost, ravno tako kot v slovenščini, npr: **borec**, v sklonu -e odpade, ker ga izgovarjajo kot polglasnik, torej /BORCA/, težko bi seveda izgovorili sklon besede **jazbec** /JAZBCA/, zato ostane /JAZBECA/. Torej, predvsem pri daljših imenih končnica -en v nemščini ostane:

- **Tuebingen**, izg./TIBINGENA/

- **Beredingen**, izg./BEREDINGENA/, (naglas je v obeh primerih na 1.zlogu)

Pri krajših besedah, eno- ali dvozložnicah se polglasniški -e v izgovoru (in zapisu) izgubi:

- **Muenchen**, izg./MINHNA/, ne /MINHENA/*
- **Hegel**, izg./HEGLA/, ne /HEGELA/*
- **Bergen**, izg./BERGNA/, ne /BERGENA/*

Angleški -on izgovarjajo z -o-jem, zlasti zaradi pridevniških oblik:

- **Washington**, izg./VAŠINGTONA/, pridevniška oblika /VAŠINGT-NSKI/ bi bila težko izgovorljiva.
- **Johnson**, izg./DŽONSONA/
- **Thomson**, izg./TOMSONA/

Poenotili pa so se tudi pri izgovorjavi nekaterih krajših imen, ki jih v sklonu izgovarjajo brez – o-ja:

- **Bacon**, izg./BEJKNA/
- **Newton**, izg./NJUTNA/
- **Auden**, izg./ODNA/

Po izgovorljivosti se ravna tudi v primeru nekaterih besed, ki se končajo na **-am**.

Končnico v izgovoru ohranjajo v primerih:

- **Beckam**, izg./BEKAMA/
- **Fulham**, izg./FULAMA/
- **Bonham**, izg./BONAMA/

Vendar:

- **Manhattan**, izg./MANHETNA/, torej brez e-ja

Podobni dvomi se pojavljajo pri izgovorjavi čeških imen (mimogrede, tudi v češčini je naglas na 1. zlogu). Navadno nenaglašeni končni -e obravnavajo kot polglasnik in ga v sklonu **ne** izgovarjajo:

- **Havel**, izg./HAULA/
- **Liberec**, izg./LIBERCA/
- **Topolanek**, izg./TOPOLANKA/

Pri krajših imenih, tudi zaradi siceršnje nejasnosti v imenovalniku, -e izgovorijo in ga

obravnavajo kot del osnove, ne kot polglasnik:

- **Marek**, izg./MAREKA/, ne /MARKA/*, ker ne bi bilo jasno, če je v imenovalniku Marko ali Marek
- **Janek**, izg./JANEKA/, ne /JANKA/* (Janko vs Janek)

Z -j-em se podaljšujejo tudi tuja imena, ki jih v slovenščini izgovarjamo s končnim vokalom, čeprav je zapis drugačen. Zaradi tega morajo radijski govorniki temeljito obvladati izgovorjavo za posamezne jezike v poglavju Pravila Slovenskega pravopisa. Tam najdemo primere za domačenje oziroma izgovorjavo fonemov oz. določenih sklopov, ki so značilni za katerikoli jezik, transkribiran v latinico:

- **Andrew** /ENDRU/, /ENDRUJA/ in ne npr./ENDRUVA/*
- **Hugh** /HJU/, /HJUJA/ in ne /HUGA/*
- **Joe** /DŽO/, /DŽOJA/ in ne /DŽOA/*
- **Bizet** /BIZE/, /BIZEJA/ in ne /BIZETA/*

Pazljivi morajo biti pri sklanjanju tujih imen, ki se končajo na -u, v izgovorjavi jih sklanjajo z -v-jem, ne -u-jem:

- **Dachau**, izg./DAHAVA/ in ne /DAHUA/*
- **Passau**, izg./PASAVA/ in ne /PASAVA/*

Zaradi lažjega sklanjanja je poslovenjenih nekaj imen, ki imajo v izvorniku naglas na zadnjem zlogu, kar bi v sklonih zvenelo zelo nenavadno za slovenski jezik:

- **PAnama** (v izvorniku PanamA)
- **BogOta** (v izvorniku BogotA)

Pri dvojnih francoskih imenih, ki so vezana z vezajem, sklanjajo samo drugo ime:

- Jean-Pierre, izg.v sklonu /ŽANPJERA/
- Michel-Claude, izg. v sklonu (primeri so seveda za moška imena) /MIŠELKLODA/

Brez vezaja sklanjajo obe prvini takole:

- **Jean Pierre** /ŽANA PJERA/
- **Michel Claude** /MIŠELA KLODA/

Pri ruskih ženskih imenih izpuščajo končnico **-aja**, v primeru: **Pliseckaja**, kjer že v zapisu imenovalnika ostane samo **Plisecka**, sklanjajo Plisecke, Plisecki itn ..., za razliko od slovenskih ženskih priimkov na -a, ki jih ne sklanjajo, primer **Nuše**

DerendA, Nuši DerendA, z Nušo DerendA.

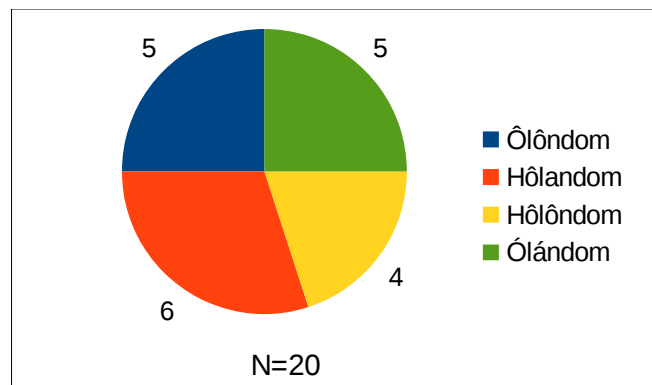
3.3 Anketa

Pri seminarski nalogi smo uporabili metodo spraševanja – anketo, ki jo znanstveniki najpogosteje uporabijo pri kvantitativnem načinu zbiranja podatkov. Za ugotavljanje, kako anketiranci izgovarjajo tuja lastna imena, smo sestavili krajše besedilo - sestavili smo ga iz različnih novinarskih besedil, ki so bila v letošnjem letu objavljena na multimedijem portalu RTV-ja. Anketo smo izvedli na vzorcu 20 ljudi. Naloga anketirancev je bila branje spodaj zapisanih stavkov, mi pa smo bili pozorni na to, kako izgovarjajo tuja lastna imena (v nalogi smo raziskovane besede označili tako, da smo jih podčrtali). Rezultati so prikazani opisno, nekaj pa smo jih prikazali tudi grafično. Besede imajo zaradi lažjega razumevanja, kako so bile izgovorjene, namenoma zapisana tudi dodatna naglasna znamenja (za širino ali ožino posameznih samoglasnikov). Anketo bomo predstavili tako, da bomo napisali pravilno naglašena imena in pravilne izgovorjave imen – pri imenih, katera izgovorjava ni jasna – pod njimi pa bomo prikazali rezultate.

Besedilo 1:

Merklova (Mêrklova) je še pred srečanjem napovedala, da bo novega francoskega predsednika sprejela "z *odprtimi rokami*", čeprav je med predvolilno kampanjo podprla pozneje poraženega Nicolasa Sarkozyja (Nikolája Sarkozíja) in se s Hollandom (Olándom) ni želela srečati.

Graf 3.1: Hollande

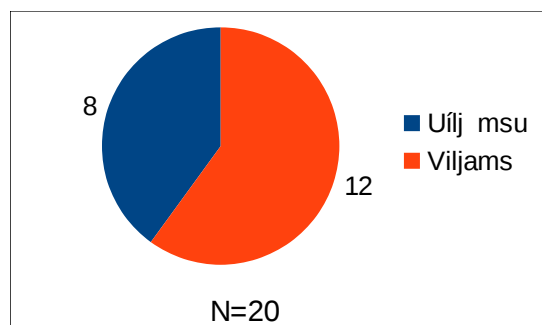
Z izgovorjavo priimka nemške kanclerke vprašani niso imeli težav. Pri nekdanjem francoskem predsedniku so se odgovori porazdelili v dve skupini, 13 anketirancev je njegovo ime prebralo *Nicolása*, ostalih sedem pa *Nicolája*. Priimek novega

francoskega predsednika je predstavljal največ težav. Pet anketirancev je besedo prebralo *Ôlôndom*, šest *Hôlândom*, štirje *Hôlôndom*, pet pa celo *Ólândom*.

Besedilo 2:

A uspeh Maldonada (Maldonája) je bil povsem zaslužen. Na startu je sicer moral priznati premoč Alónsu, ki je vodil v prvem delu dirke. Toda pri Williamsu (Vilijamsu) so bili tokrat tudi boljši strategji in so za odločilni zadnji postanek v bokse svojega 27-letnega dirkača poklicali prej kot Ferrarijevi Alónsa.

Graf 3.2: Williams

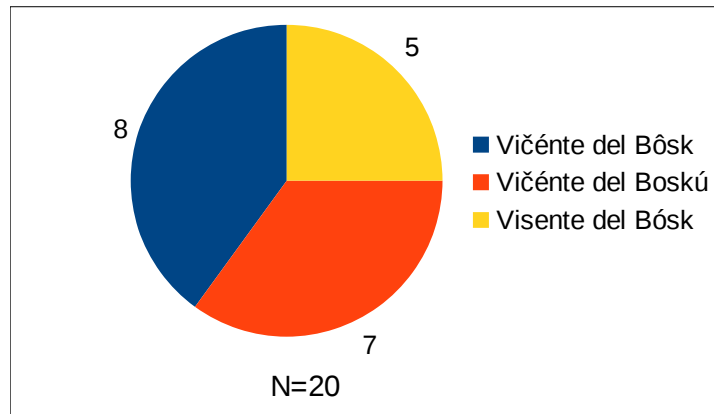

Pri dirkaču Maldonadu so bili odgovori: šest za izgovor *Maldonája*, vsi ostali pa *Maldonáda*. Alonso ni bil težaven za nikogar, medtem ko je Williams osem oseb prebralo na izviren način, torej *Uílj msu*, kar za slovensko izgovorjavo ni pravilno, ostalih dvanajst pa je priimek izgovorilo pravilno.

Besedilo 3:

Selektor španskih nogometašev, branilcev evropskega naslova, Vicente del Bosque (Vičénte del Bôsk) je objavil seznam 21 igralcev, na katere računa na evropskem prvenstvu na Poljskem in v Ukrajini (Ukrajíni). Na njem ni igralcev Chelseaja (Čêlsija), Barcelone (Barcelóna/Barselóna) in Athletic Bilbaa (Atlétik Bilbáa), za katere klubske sezone še ni konec.

Graf 3.3: Vicente del Bosque

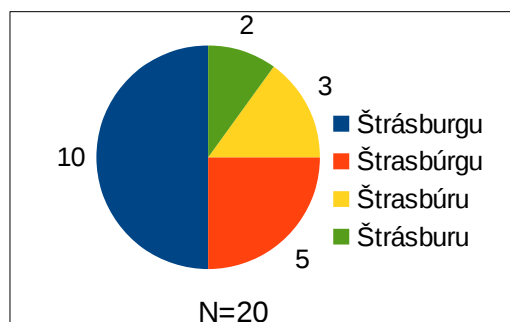

Vicente del Bosque je osem vprašanih prebralo *Vičente del Bôsk*, sedem *Vičente del Boskú*, pet pa celo *Visente del Bósk*. Kar 18 anketiranih je Ukrajino naglasilo na prvem u, torej *Úkrajini*. Igralci Chelseaja so bili enajstkrat izgovorjeni *Čêlsija*, devetkrat pa *Čêlsa*. Barcelona je neodločena, deset za *Barcelóno* in deset za *Barselóno*. Athletic Bilbao, zanimivo, ni predstavljal problemov.

Besedilo 4:

Na evropskem literarnem festivalu *Prevajati Evropo v Strasbourgu* stivala pa se bo udeležil tudi literat Boris Pahor, ki mu bodo podelili častno medaljo mesta.

Graf 3.4: Strasbourg

Strasbourg je bil desetkrat izgovorjen *Štrásburgu*, petkret *Šrasbúrgu*, trikrat *Štrasbúru* in dvakrat *Štrásburu*.

Besedilo 5:

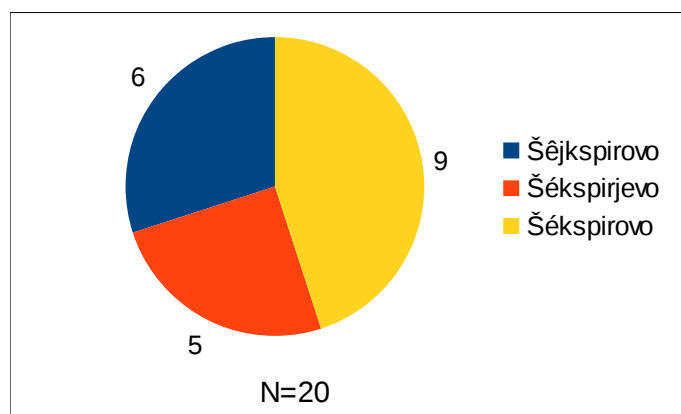
Takrat je bila Panama (Pánama) še del Kolumbije (Kolúmbije), zato je potem, ko je kolumbijski senat zavrnil pogodbo, Roosevelt

Panama je bila v vseh primerih izgovorjena z naglasom na prvem a, Kolumbija pa z naglasom na u. Roosevelt je devet vprašanih prebralo kot *Rúsvelt*, pet *Rúsevelt*, šest pa *Rúzvelt*.

Besedilo 6:

1597 so prvič izvedli ShakespearovoWindsor

Graf 3.5: Shakespeare

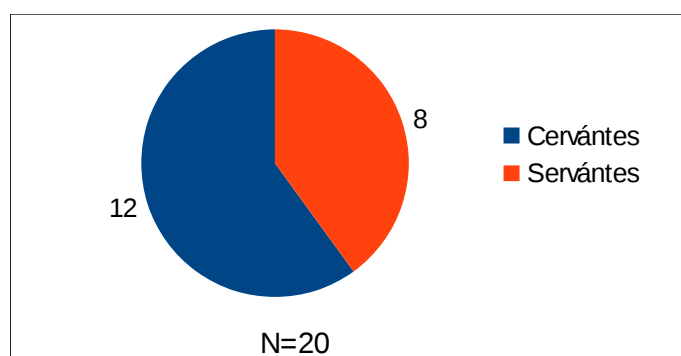

Zaimsek Shakespearovo je bil šestkrat izgovorjen *Šêjkspirovo*, petkrat *Šékspirjevo*, devetkrat pa *Šékspirovo*. Anketiranci so vedno postavili naglas na prvi e. Windsor so vsi izgovorili *Víndsor*, razen treh, ki so prebrali izvorno, *Uínds r*.

Besedilo 7:

1616 je umrl veliki španski pisatelj Cervantes

Graf 3.6: Cervantes

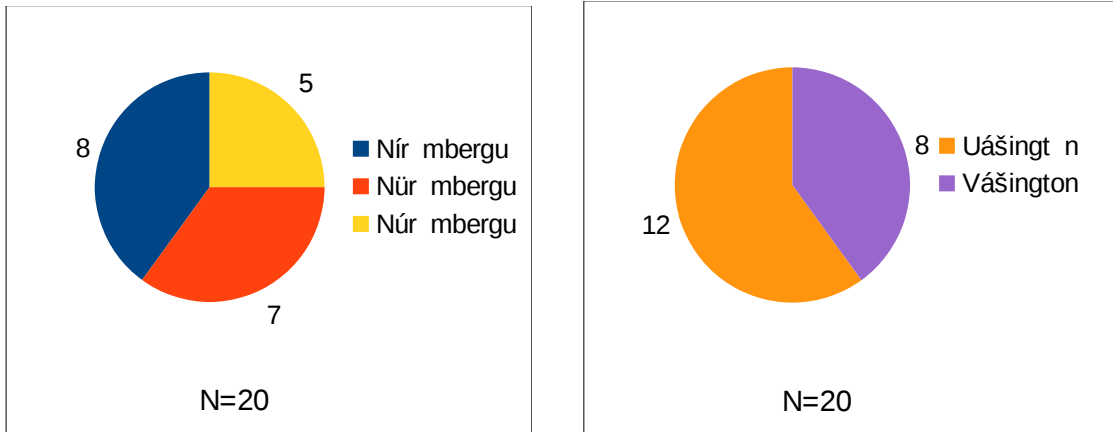
Cervantes je bil dvanajstkrat izgovorjen kot *Cervántes*, osemkrat pa kot *Servántes*.

Besedilo 8:

Nekdanji predsednik, prvi vodja države, ki ga je obsodilo mednarodno sodišče po

sojenju nacistom v Nürembergu (Nír mbergu) po koncu druge svetovne vojne, je dejal, da je Washington (Vášington)njegov primer izrabil za spremembo režima namesto za doseganje pravice.

Graf 3.7 in 3.8: Nüremberg in Washington

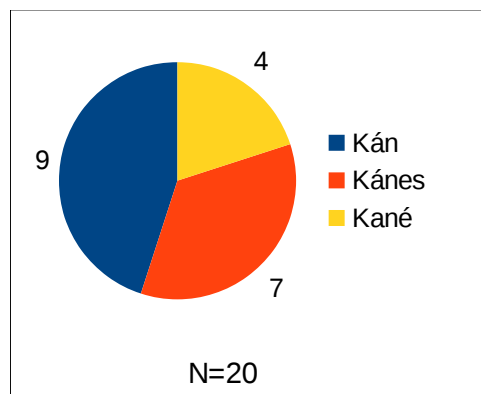

Nürembergu so vprašani prebrali: osemkrat *Nír mbergu*, sedemkrat izvirno *Nür mbergu* in petkrat *Núr mbergu*. Glavno mesto Združenih držav Amerike pa je bilo dvanajstkrat prebrano izvirno *Uášingt n* in osemkrat pravilno slovensko *Vášington*.

Besedilo 9:

Te dni so vse oči zabavne industrije uprte na Azurno obalo, natančneje v Cannes (Kán), kjer je spet čas za najbolj bleščeči filmski festival na svetu.

Graf 3.9: Cannes

Francosko mesto Cannes je bilo devetkrat prebrano *Kán*, sedemkrat *Kánes*, štirikrat pa *Kané*.

Zaključek

Lastna imena so poimenovanja vseh živih bitij, zemljepisnih in stvarnih danosti. Sem sodijo tako imena oseb, živali, krajev, revij itd. Naš glavni cilj v seminarski nalogi pa je bil, ali znajo Slovenci pravilno izgovarjati tuja lastna imena. V ta namen smo naredili anketo – sestavljeno iz novinarskih besedil – ki smo jo dali prebrati dvajsetim anketirancem. Na podlagi rezultatov, ki so predstavljeni zgoraj, smo prišli do zaključka, da imajo anketiranci, kar nekaj težav pri izgovorjavi imena sedanjega francoskega predsednika Francoisa Hollanda. Zanimiv je tudi podatek, da nihče izmed anketirancev ni znal pravilno izgovoriti imena mesta Strasbourg. Vsi so ga namreč izgovarjali s š-jem, namesto s s-jem. Najbolj razdeljena so bila mnenja glede mesta Barcelona, in sicer je polovica anketirancev mesto izgovorila s s-jem – Barsleona -, druga polovica pa je ime mesta izgovorila tako, kot je bil napisan. Pri svojem raziskovanju smo si pomagali predvsem s predlogi Maje Šumej, specialistko za govor, ki na Radiu Slovenija skrbi za kulturo govora in pripravlja

govorce na njihov "nastop" pred širšo javnostjo. Maja nas je namreč opozorila na glavne napake, ki jih delajo govorci. Pomagali pa smo si tudi s Pravopisom slovenskega jezika iz leta 2001 in govornim pomočnikom RTV Slovenije. Slednji nas je na žalost kar malce razočaral, saj smo v njem našli izgovore petih imen od skupaj dvaindvajset predlaganih imen.

Viri in literatura

- 23. april: Umrla sta Cervantes in Shakespeare. 2012. Dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/kultura/na-danasnji-dan/23-april-umrla-sta-cervantes-in-shakespeare/143936> (18. maj 2012).
- Bavarci z bogato športno zgodovino. 2006. Dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/zabava/avtomobilizem/bavarci-z-bogato-sportno-zgodovino/173829> (18. maj 2012).
- Govorni pomočnik. Dostopno prek: http://eizo.rtv slo.si/index.php?option=com_govorni&view=govorni (21. maj 2012).
- K., A.. 2012. Foto: Zvezdniški blišč v Cannesu. Dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/zabava/iz-sveta-znanih/foto-zvezdniski-blisc-v-cannesu/283261> (18. maj 2012).
- K., M.. 2012. Dragu Jančarju nagrada ACEL, Borisu Pahorju častna medalja Strasbourga. Dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/kultura/knjige/dragu-jancarju>

nagrada-ancel-boristu-pahorju-castna-medalja-strasbourgga/279540 (18. maj 2012).

- O., T. in M. L.. 2012. Maldonado do senzacionalne zmage v Barceloni! Dostopno prek: <http://www.rtvsl.si/sport/formula-1/maldonado-do-senzacionalne-zmage-v-barceloni/282980> (18. maj 2012).
- Panamski prekop prešel pod Panamo. 2011. Dostopno prek: <http://www.rtvsl.si/zabava/na-danasnji-dan/panamski-prekop-presel-pod-panamo/240493> (18. maj 2012).
- Slovenski pravopis. 2001. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Š., K in T. V.. 2012. Foto: Hollande Merklovi obljubil sodelovanje pri reševanju krize. Dostopno prek: <http://www.rtvsl.si/svet/foto-hollande-merklovi-obljubil-sodelovanje-pri-resevanju-krize/283120> (18. maj 2012).
- Šumej, Maja. 2012. Primeri tujih lastnih imen. Ljubljana, 17. Maj.
- V., A.. 2012. Del Bosque izpustil igralce Chelseaja, Barcelone in Athletica. Dostopno prek: <http://www.rtvsl.si/sport/nogomet/del-bosque-izpustil-igralce-chelseaja-barcelone-in-athletica/283140> (18. maj 2012).
- V., T.. 2012. Taylor obtožil ZDA izrabljanja sodišča za doseganje kolonialnih ciljev. Dostopno prek: <http://www.rtvsl.si/svet/taylor-obtozil-zda-izrabljanja-sodisca-za-doseganje-kolonialnih-ciljev/283226> (18. maj 2012).

Priloga A – besedila ankete

Merklova je še pred srečanjem napovedala, da bo novega francoskega predsednika sprejela "z *odprtimi rokami*", čeprav je med predvolilno kampanjo

podprla pozneje poraženega Nicolasa Sarkozyja in se s Hollandom ni želela srečati.

A uspeh Maldonada je bil povsem zaslužen. Na startu je sicer moral priznati premoč Alonso, ki je vodil v prvem delu dirke. Toda pri Williamsu so bili tokrat tudi boljši strategji in so za odločilni zadnji postanek v bokse svojega 27-letnega dirkača poklicali prej kot Ferrarijevi Alonsa.

Te dni so vse oči zabavne industrije uprte na Azurno obalo, natančneje v Cannes, kjer je spet čas za najbolj bleščeči filmski festival na svetu.

Selektor španskih nogometašev, branilcev evropskega naslova, Vicente del Bosque je objavil seznam 21 igralcev, na katere računa na evropskem prvenstvu na Poljskem in v Ukrajini.

Na njem ni igralcev Chelseaja, Barcelone in Athletic Bilbaa, za katere klubske sezone še ni konec.

Na evropskem literarnem festivalu Prevajati Evropo v Strasbourgu bodo za obsežen literarni opus nagradili Draga Jančarja, festivala pa se bo udeležil tudi literat Boris Pahor, ki mu bodo podelili častno medaljo mesta.

Takrat je bila Panama še del Kolumbije, zato je potem, ko je kolumbijski senat zavrnil pogodbo, Roosevelt panamskim upornikom obljubil pomoč ameriške mornarice pri osamosvajanju v zameno za nadzor nad prekopom.

1597 so prvič izvedli Shakespearovo delo *The Merry Wives of Windsor*. Premiere se je udeležila tudi angleška kraljica Elizabeta I.

1616 je umrl veliki španski pisatelj Miguel Cervantes de Saavedra. V zgodovino svetovne književnosti se je zapisal predvsem kot avtor prvega sodobnega romana *Don Kihot*.

Nekdanji predsednik, prvi vodja države, ki ga je obsodilo mednarodno sodišče po sojenju nacistom v Nürnbergu po koncu druge svetovne vojne, je dejal, da je Washington njegov primer izrabil za spremembo režima namesto za doseganje pravice.